

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Fjernlån og innlån

Biblioteksjefmøtet i Tromsø, tirsdag 12. oktober 2021
Tanmayo Olsen

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Lover og regler

Bibliotekloven:

Kap 1 § 1. *Målsetting*

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Og

Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

§ 3. *Lånesamarbeid, registrering mv.*

Bibliotekene skal følge felles regler om lånesamarbeid og registrering, og for innlevering av statistikk. Departementet kan gi nærmere forskrift.

Kap 3 om fylkesbibliotek § 6. *Generelt*

Fylkeskommunen skal ivareta regionale bibliotekoppgaver og regional bibliotekutvikling, herunder gi råd til lokale myndigheter, yte bibliotekfaglig veiledning og assistanse, og arrangere møter og kurs om bibliotekspørsmål.

Fylkeskommunen kan opprette avtaler om felles bibliotekdrift og lånesamarbeid med en eller flere kommuner.

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Lover og regler

Retningslinjer for fjernlån for fag- og folkebibliotek (17.06.2014)

I § 3 står det at bibliotekene skal følge felles regler for lånesamarbeid. Dette innebærer at folkebibliotekene ikke kan reservere samlingene kun til bruk for innbyggere i egen kommune.

Når Biblioteksøk sier at man kan unnta bøker fra fjernlån ved å gjøre de utilgjengelige i basen, så er altså dette i strid med retningslinjene.

Og

I tråd med denne [teknologiske] utviklingen ble det i 2007 gjort justeringer i retningslinjene for reglement for fylkesbibliotekene, godkjent av Kultur- og kirke departementet 24. oktober 2007. Punktene som omhandlet fylkesbibliotekenes plikt til å ha egne samlinger og å bygge opp samlinger etter emnefordelingsplanen ble fjernet.

<https://kunnskapsbase.bibliotekutvikling.no/content/uploads/2016/10/Retningslinjer-for-fjernlån-110614.pdf>

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Arbeidsgruppe for fjernlånsstatistikk

Nedsatt våren 2021. Notat sendt NB i juni, som påpeker mangler i Biblioteksøk, spesielt ifht statistikk, men som også ønsker å avklare:

- Hvor kommer bøkene fra og hvor sendes de?
- Hvor lang tid bruker bøkene på å være underveis?
- Hva er det som fjernlånes?
- Hva bestiller folk selv som Lånerinitiert innlån?

NB har svart at de vil diskutere notatet internt og så ha et møte med gruppa i løpet av høsten 2021.

I notatet stiller arbeidsgruppen også spørsmålet om retningslinjene for fjernlån bør fornyes og om det er hensiktsmessig å stille krav til bibliotekene når det gjelder selvforsyningsgrad.

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Litt statistikk

Økning i det totale antall fjernlån i folkebiblioteksektoren:

2005: 300 000

2019: 500 000

Fjernlån i % av totalt utlån førstegangslån (bøker):

2008: 2 %

2019: 4 %

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Transport

Troms og Finnmark har ikke transportordning.

Innlån fra bibliotek som har transportordning, blir transportert til Mo i Rana og sendt videre nordover med underleverandør derfra. Schenker brukes som underleverandør.

Låneveiene hos NB: <https://bibliotekutvikling.no/biblioteksok/#lanevegar>
Biblioteknummerets oppsett: <https://biblev.no/biblioteknummer.html>

Låneveier i Biblioteksøk for innlån i Troms

- * Ett av 2190000 – fylkesbiblioteket, 2190200 – Tromsø bibliotek
- * Depotbiblioteket
- * 2193100 - Senja
- * 2190100 – Harstad
- * **(Universitetet i Tromsø)**
- * Bibliotek av samme type, innenfor "gamle Troms", dvs de som har biblioteknr som starter på de samme tre første sifra. (Altså enten 119, 219 eller 319)
- * Bibliotek som har samme siffer nr 2 og 3, altså for henting på bibnr 2193100 vil nå alle med bibnr 119* og 319* bli vurdert.
- * Alle bibliotek innen de nærmeste fylkene. Dvs, bibliotek som hvor siffer 2 og 3 er ett av 16, 17, 18 eller 20, også kjent som Trøndelag og nordover.
- * Til slutt vurderes alle resterende i landet.

Låneveier i Biblioteksøk for innlån i Finnmark

- * Depotbiblioteket
- * Fylkesbiblioteket
- * Bibliotek av samme type innen "gamle Finnmark", altså bibliotek som har biblioteknr som starter på de samme tre første sifra. (120, 220 eller 320, el.)
- * Bibliotek av samme type, i "nabofylker". Dvs, bibliotek med nr som starter på 116, 117, 118, 119 hvis hentebiblioteket starter på 120, eller 216, 217, 218, 219 hvis hentebiblioteket starter på 220, osv. Dette er altså Trøndelag og nordover.
- * Bibliotek av samme type fra resten av landet. Altså for henting på et folkebibliotek, vil dette være alle andre folkebibliotek.
- * Bibliotek av andre typer, fra samme fylke. Dvs, for bestilling til et folkebibliotek, vil fagbibliotek og skolebibliotek i Finnmark bli prioritert her.
- * Bibliotek av andre typer i nabofylkene. Dvs for bestilling til et folkebibliotek, vil fagbibliotek og skolebibliotek i Trøndelag, Nordland og Troms blir prioritert her.
- * Bibliotek av andre typer i resten av landet. Dvs, for bestilling til et folkebibliotek, vil skolebibliotek og fagbibliotek sør for Trøndelag bli prioritert her.